

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek wraz z dodatkiem ilustrowanym.

Od Administracji.

Najprzejmniej prosimy Szan. Prenumeratorów „Łowiczana” o uregulowanie zaległej prenumeraty za ubiegłe kwartały i bieżący, gdyż od tego zależy będzie dalsze wydawanie i wysyłka pisma.

Jednocześnie prosimy Sz. Abonentów „Gazety Porannej”, „Gazety Warszawskiej”, „Myśli Narodowej”, i „Rzeczypospolitej” aby byli łaskawi bezwzględnie wpłacić prenumeratę sierpniową do dnia 4 sierpnia włącznie, gdyż od tego zależy dalsze wydawanie pism.

ADM: „ŁOWICZANINA”.

Rodowita angielfka

udziela lekcji i konwersacji języków
angielskiego i francuskiego.

Wiadomość ul. Bulwarna № 1 M. DARLING.

GOSPODARZE! ROLNICY!

Wobec tak bardzo wzmagającej się palności wsi i stodół naszych, że obecnie już w ciągu tygodnia idzie z dymem więcej naszego mienia niż w ciągu całego miesiąca roku ubiegłego, pamiętajmy, że

PORA ZBIORÓW JUŻ MIJA

a każdy grosz oddany na

**Ubezpieczenie od ognia krescencji rolnej
zboża, paszy, słomy, wszelkich narzędzi pracy—inwentarza żywego i sprzętów domowych**

zapewnia nam

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych

stokrotny zwrot na zakup spalonego dobytku i że przeciętnie za kilka złotych ubezpieczyć możemy wszystko to, czem pracuje i co przynosi nam w zysku paromorgowe gospodarstwo.

Ratujmy się zatem przed ruiną własną i przed nędzą tych, którzy z owoców pracy naszej żyją i

UBEZPIECZAJMY KRESCENCJĘ

całymi gminami i wsiami, bo im więcej nas się ubezpieczy, tem tańsze będzie to ubezpieczenie i mniej za nie zapłacimy!

Zgłoszenia przyjmują w każdej gminie Technik Szacunkowy lub Inspektor Powiatowy.

CHRZEŚCJAŃSKIE TOWARZYSTWO

DLA

HANDLU I PRZEMYSŁU

„ZIARNO”

Spółka z ogr. odpow. w ŁOWICZU,
ALEJA 3-go MAJA № 7. (Wjazdowa)
Telefon № 66.

POLECA

w doskonałych gatunkach
i na dogodnych warunkach:

PAPĘ

(smołowiec) oraz smołę do smarowania

CEGLĘ MASZYNOWĄ

WAPNO

kieleckie i częstochowskie

CEMENT

„Wysoka“, „Grodziec“, „Łazy“,
„Wiek“ i „Kluźce“

ORAZ

Węgiel, Koks, Drzewo opałowe
po cenach konkurencyjnych.

KUPNO I SPRZEDAŻ

produktów rolnych i artykułów
mącznych.

Rada Naczelna Zw. Lud. Nar.

Przez dwa dni 27 i 28 czerwca odbywały się w Warszawie obrady Rady Naczelnej Związku Lud. Nar. pod przewodnictwem prezesa dr. S. Głąbińskiego. Zjazd był liczny. Prócz senatorów i posłów przybyli delegaci wszystkich województw Rzeczypospolitej i redaktorzy pism Związku Lud. Nar. W obradach przez cały czas brał udział prezes honorowy — Roman Dmowski, przyczyniając się swoim referatem o położeniu i zadaniach Polski i swoimi cennymi uwagami podczas dalszych rozpraw do gruntownego i jaśniejszego postawienia najważniejszych spraw politycznych.

Wyrazem stanowiska Rady Naczelnej Zw. L. N. są uchwały, które poniżej podajemy.

UCHWAŁY.

1) Rada Naczelna Zw. L. N. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Zarządu Głównego, wyraża podziękowanie za wszechstronną jego działalność i wzywa organizacje miejscowe Zw. L. N. do wyteżonej pracy z zarządem głównym na czele.

2) Rada Naczelna Zw. L. N. po wysłuchaniu sprawozdania z działalności Klubu Parlamentarnego Zw. L. N. wyraża mu zaufanie.

3) Rada Naczelna Zw. L. N. przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie prezydium Klubu Parlamentarnego, że umowy rządu z przedstawicielami koła żydowskiego są prowadzone z inicjatywy rządu, bez porozumienia ze stronnictwem.

4) Rada Naczelna Zw. L. N. wzywa Klub Parlamentarny do wywarcia silniejszego nacisku na rząd w kierunku przeprowadzenia znaczniejszych oszczędności w wydatkach państwowych, celem utrzymania równowagi budżetu.

5) Stojąc na zasadniczym stanowisku, że samorząd jest uzupełnieniem, a nie przeciwstawieniem administracji państwowej i jako taki powinien utrwalać, a nie rozluźniać związek poszczególnych ziem Rzeczypospolitej. Rada Naczelna Zw. L. N. wzywa Klub Parlamentarny, aby w ustawodawstwie samorządowym, zgodnie z przepisem Konstytucji dążył do ujęcia sprawy nadzoru państwowego nad działalnością samorządu, wyrażającego się przede wszystkim w zatwierdzaniu przez władze rządowe, pochodzących z wyboru, władz samorządu.

Stwierdzając, że sposób wyborczy t. zw. przymiotnikowy, nie zabezpiecza interesu polskiego na ziemiach o mieszanej narodowości, Rada Naczelna wzywa Klub Parlamentarny, aby, o ile możliwości, w porozumieniu z innymi stronnictwami polskimi, w drodze pluralności lub kurji narodowościowych, dążył do zabezpieczenia praw ludności polskiej jako tej, która dla państwa poniosła i ponosi największe ofiary, przede wszystkim zaś do utrwalenia polskiego charakteru niast.

Odpierając z całą stanowczością zarzuty stronnictw lewicowych, pomawiające Zw. L. N. o dążenie do ograniczenia praw politycznych szerokich warstw polskiego narodu, Rada Naczelna Zw. L. N. stwierdza, że w walce o ustrój samorządu w Polsce Zw. L. N. kieruje się wyłącznie dobrem narodu i państwa, jako całości i zgodnie z tą zasadą zwalczać będzie wszelkie zakusy mniejszości narodowych, popierane przez niektóre stronnictwa polskiej lewicy, zmierzające do rozluźnienia wewnętrznej spójności państwa polskiego.

Celem przygotowania ludności do wprowadzenia samorządów należy w ustawie przewidzieć kolejne wprowadzenie mocy obowiązującej ustaw samorządowych w poszczególnych województwach i powiatach. O kolejności decyduje rząd (Rada Ministrów).

6) Uznając potrzebę poprawy ustroju rolnego w Polsce oraz zwiększenia obszaru zdrowych gospodarstw włościańskich i stojąc na gruncie urzeczywistnienia tej potrzeby w drodze ustawodawczej przy poszanowaniu zasad praworządności i uwzględnieniu zachowania twórczości kraju, Rada Naczelna Zw. L. N. po wysłuchaniu sprawozdania Klubu Sejmowego solidaryzuje się z zajęciem przez przedstawiciela Klubu w Sejmie stanowiskiem i wzywa Kluby: Sejmowy i Senatorski do spowodowania przeprowadzenia koniecznych zmian w ustawie o parcelacji i osadnictwie.

7) Rada Naczelna Zw. L. N. przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości przyspieszenie, na wniosek Klubu Zw. L. N. uchwalenia projektu ustawy o poprawie podatku obrotowego i wzywa Klub Parlamentarny do dalszej akcji w kierunku opieki nad polskim rzemiosłem i kukiectwem.

KORESPONDENCJE.

Złaków, dnia 27 czerwca 1925 r.

Nie wiem dlaczego w sobotę a nie w niedzielę obchodziliśmy prymicję ks. Klemensa Kuczyńskiego.

Kochani czytelnicy! Czuję się szczęśliwa, że mi zeszłego roku przypadło pisać o prymicjach i obecnego roku też.

W tym roku otrzymał święcenia kapłańskie we Włocławku ks. Klemens Kuczyński syn państwa kuczyńskich.

W asyście miejscowego ks. Kanonika Trawińskiego i trzech kolegów kleryków, o godzinie 10 rano młody kapłan odprawił pierwszą mszę św. w naszym kościele parafjalnym. Po mszy udzielił błogosławieństwa kapłanom, rodzicom, braciom, siostram, dalszej rodzinie, i wszystkim zgromadzonym.

O godzinie 11 rano wierni zgromadzili się przed domem państwa Kuczyńskich aby młodemu kapłanowi, zwyczajem parafjalnym, wręczyć od ludu podarki i złożyć życzenia jak również wyrazić wdzięczność rodzicom za przykładne wychowanie dzieci.

Najprzód Kolo Młodzieży ze Złakowa Kościelnego złożyło życzenia śpiewając okolicznościową pieśń, potem w krótkich słowach przemówiła prezeska Ziemianek, czyli gospodyń kółka parafjalnego, zaznaczając, że tu się zgromadził lud aby wyrazić wdzięczność i radość za dobre i przykładne wychowanie dzieci w duchu katolickim i to rodziny tak licznej bo złożonej z 10 osob. Wychowanej prawdziwie podług przykazań Boga. Tymi zacnymi rodzicami są państwo Kuczyńscy rodzice ks. K. Kuczyńskiego. Wzorowym synem był Klemens, obecny ksiądz. W przemówieniu zazaczyła, że w tej chwili stoimy z wdzięcznością przed dawnym Klemensem, który był dobrym i posłusznym synem swych zacnych rodziców. Rzeczywiście, nie wstydził się żadnej pracy a spełniał ją chętnie. Niech ks. Klemens będzie wzorem dla innych a szczególnie dla naszej młodzieży co się wstydzą nieraz tego lub owego zajęcia. Radość jest jeszcze i z tego, że po tylu trudach i móżolach, w tak licznej a ubogiej rodzi-

nie nareszcie doszedł syn państwa Kuczyńskich do swego celu, do którego tak wytrwale dążył. Przytem życząc mu pomyślności, wręczyła młodemu kapłanowi stulę jako symbol kapłaństwa i wiele innych podarków własnego wyrobu.

Uroczystość zakończono śpiewami. Na to wszystko z podzięką i przejęciem odpowiedział ks. Kuczyński zaznaczając, że niestety niema u nas jeszcze tego dobrego przykładu od rodziców, czyli wychowania dzieci, jakie być powinno.

Obecna M. Urbankowa.

KRONIKA

Kalendarzyk.

† Piątek Ignacego Loyoli
Sobota Piotra Ap. w Okowach
Niedziela N. M. P. Anielskiej
Poniedziałek Zn. Relikw. św. Szczep.
Wtorek Dominika, Arystarcha
Środa N. M. P. Snieżnej
Czwartek Przemienienie Pańskie

Wschód słońca g. 4.04, Zachód g. 7.21.

— Loterja fantowa Stowarzyszenia Weteranów 1863 r. Zarząd powyższej Loterii komunikuje, że powszechnie odczuwane przesilenie gospodarcze, które nie przeszło bez głębszego śladu w całym życiu społecznym, odbiło się dotkliwie na sprzedaży losów Loterii Fantowej Stowarzyszenia Weteranów 1863 r. zalamując bilans przedsięwzięcia brakiem wymaganego pokrycia i stając na przeszkodzie dopełnieniu warunków programu zmusiło Komitet wykonawczy Loterii Fantowej Stowarzyszenia Weteranów 1863 r. zwrócić się do Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej o odroczenie losowania, która ta prośba została uwzględniona pismem z dnia 26 czerwca b. r. L. 3569/25.

Z przytoczonych powodów ciągnięcie Loterii Fantowej Stowarzyszenia Weteranów 1863 r. odbędzie się w nieodwołalnym, ostatecznym terminie 25 listopada 1925 r.

Wobec tego losy nazwanej Loterii sprzedawane będą w dalszym ciągu w Instytucjach, które ofiarnie podjęły się tego zadania, oraz przez osoby upoważnione aż do 5 listopada b. r., po tym zaś dniu już tylko w samej Dyrekcji Loterii w Warszawie (Krucza 24 m. 10).

— Sprostowanie. W numerze 30 „Łowiczania” z d. 24 lipca r. b. w sprawozdaniu z działalności Magistratu „sprawy budowlane” wkradła się pewna nieścisłość.

Miasto Łowicz otrzyma tylko 65.000 zł pożyczki, zaś zł. 48.000 wpłacą podatku mieszkańcy miasta, lecz podatek ten jest na rzecz Państwa i na ogólny państwowy fundusz rozbudowy. „Łowiczania” z sumowawszy obydwie pozycje podał, że miasto otrzyma 65.000 zł. 48.000 zł. razem 113.000 zł., tymczasem tylko jak wyżej potwierdzono, miasto otrzyma zł. 65.000.

Ubezpieczajmy krescencję rolną! Pora zbiorów już mija... A zabudowania i stodoły, w których przechowujemy te plony ciężkiej naszej pracy idą z dymem. Najstarsi ludzie nie pamiętają tak częstych pożarów!

Przez źle zrozumianą oszczędność zbyt rzadko ubezpieczaliśmy dotychczas zawartość stodół, obór i domostw naszych, a ubezpieczaliśmy jedynie—jakby pod batem przymusu same litylko wiązania naszych budynków. Ale odszkodowanie, które wypłaca nam Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych za obowiązkowe ich ubezpieczenie nie może jeszcze wystarczyć na ich odbudowanie, gdy ubezpieczamy je dotychczas zbyt nisko. Ratujmy się więc przed ruiną i ubezpieczajmy tam również i całą zebraną w tym roku krescencję rolną.

A im więcej się nas ubezpieczy, tem tańsze będzie to ubezpieczenie. Nakazujmy więc sobie—na sejmikach i radach — ubezpieczanie krescencji rolnej całemi wsiami i gminami, a jeśli tak zbiorowo i spolem zgłosimy ten zamiar w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, to już za opłatą paru złotych zabezpieczy nam ona wszystko to, co przynosi nam w zysku paromorgowe gospodarstwo.

I tylko w ten sposób—na wypadek pogorzeli—otrzymamy odszkodowanie na zakup zboża, paszy, spalonych narzędzi pracy, całego inwentarza żywego i wszelkich sprzętów domowych.

Pamiętajmy jednak, że obowiązek ten trzeba spełnić natychmiast, gdyż jest to pora, gdy pożary, przeważnie zbiorowe, srożą się najczęściej.

Sprawę załatwi nam w każdej wiosce, osadzie, lub mieście, miejscowy technik szacunkowy, lub inspektor Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Nie zwlekajmy przeto i nie zalujmy grosza, bo czas nagli, a o nieszczęście—nietrudno.

— **Z działalności T-wa Wiedzy Wojskowej 10 pp.** Z dniem 1 sierpnia b. r. Sekcja teatralna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej rozpoczyna znowu swoją działalność. Dnia 1 sierpnia zostanie odegrana znana komedia J. Gregorewicza pod tytułem „Werbel

domowy” (pod pantoflem) z muzyką, śpiewem i tańcami.

W toku są przygotowania do wystawienia krotochwili A. Wałęwskiego w 3 aktach „Ach to Zakopane!” W październiku zaś w rocznicę zgonu Wielkiego Naczelnika Narodu T. Kościuszki „Kościuszkę pod Raclawicami”.

— **Koncert orkiestry 10 p. p.** Dnia 1 sierpnia w sali Kino-teatru 10 pp. staraniem sekcji teatralnej odbędzie się Wielki Koncert orkiestry pod batutą kapelmistrza por. Waltera oraz zostanie odegrana komedia J. Gregorewicza pod tytułem „Werbel domowy”.

Początek o godz. 8 wieczór. Ceny miejsc od 3 zł. do 50 gr. Dochód na cele kulturalno-oświatowe 10 p. p.

— **Zakup koni remontowych.** Ministerstwo Spraw Wojskowych z dniem pierwszego sierpnia r. b. przystępuje do zakupu koni remontowych dla armji wprost od hodowców z wyłączeniem handlarzy, na całym terenie Rzeczypospolitej.

Konie przedstawione Komisjom Remontowym winny być typu wierzchowego, wzrostu od 150 do 160 cm. i wyżej miary stojącej. Miara liczy się bez podków. Konie będą nabywane wszystkich maści i odcieni, prócz pstrokatych i tarantów. Nabywane będą tylko wałachy i klacze od lat 3½ do 6. Klacze żrebne nabywane nie będą.

Na wszystkich punktach zbornych nabyte konie płacone będą gotówką. Ceny za konie będą płacone te same jak w sezonie wiosennym.

Zakupione konie na targach od 5 ciu lat powinny posiadać karty ewidencyjne (czerwone lub zielone) wydane w swoim czasie przez Kom. Przegładowe, które to karty winni sprzedający zdać Komisjom Remontowym przy kupnie. Właściciel

15)

Notatki Jeńca z Dänholmu.

(dalszy ciąg.)

Dano znać do komendantury zamku, że przyjadą księża z Litwy. Byliśmy bardzo ciekawi litwinów, tyle się dawniej człowiek naczytał o tym dzielnym narodzie który szedł z nami zawsze ręką w rękę. Jakże ich pięknie opisał Syrokomla — nazywając ich zawsze „bracia litwini”, a Sienkiewicz w trylogji o zaściankach litewskich cuda opisywał. Więc oczekiwaliśmy ich z ciepłym sercem, sądząc, że przyłączą się do naszej kolonji — tymczasem zawiedliśmy się srodze. Przyjechało kilku zajadłych litwinów mówiących jedynie ze sobą po litewsku, a nawet i ks. Piotrowski, który czasem trzymał się z nami, jak się dowiedział o ich przyjeździe zaraz do nich przysłał—po litewsku szwargocząc i odtąd kazał się nazywać Petrykajtis. A jego to szkoda było, bo był nadzwyczaj zdolny i pracowity, w ciągu krótkiego czasu nauczył się biegle mówić i pisać po francusku i niemiecku. Podobała mu się jedna z moich powiastek p. t. „Sierotka”, powiedziałem mu żeby ją przełożył na litewski język i wydrukował gdy wróci do domu. Odrzekł, że nie nadaje się, gdyż w niej zbyt pochlebnie przedstawiłem obywateli ziemskich, — a to jest żywioł najbardziej wrogi rozwojowi litewskiego języka i narodowości.

— A czy przypuszcza pan, że ta garstka litwinów zdoła się oprzeć nie mówię nam, ale niemcom — którzy prawie już połowę was wchłonęli.

Wreszcie język wasz teraz dopiero zaczynacie wydobywać z powijaków barbaryzmu i urabiać na modłę literacką.

Nigdy już później nie wszczynałem z nim rozmowy na ten temat, gdyż wiedziałem, że jeden drugiego nie przekona a zaostrzy jedynie antagonizm.

A jak byli zawzięci litwini do wszystkiego co nasze, dowodzi fakt, że żaden niechciał odprawiać nabożeństwa przed naszym ołtarzem z M. B. Częstochowską; gdy inne ołtarze były zajęte nie odprawiali mszy wcale. Tam dopiero się przekonałem jakich zawziętych mamy wrogów w tej garstce księży i nauczycieli, bo reszta ludu wiejskiego wychowana w tradycjach polskich — nie jest tak zawzięta.

Jedynymi kobietami jakie widywaliśmy zbliska była gospodyni w kantynie, opasła niemka, która nam wydawała mleko gorące i kawę na obstalunek, oraz dwie młode panny, praczki, które wózkami przywoziły nam bieliznę i roznosiły po izbach. Zawsze towarzyszyła im matka i żołnierz z karabinem. W poniedziałek każdy z nas naszykował swoją bieliznę, zawinął w papier i dołączył karteczkę z wyszczególnieniem przedmiotów, a w sobotę przywoziły wózkami już upraną bieliznę z rachunkiem. Panny były skromne, taktowne, pokończyły gimnazjum i szanowaliśmy je za to, że niewstydzili się pracy. Przybycie ich do zamku stanowiło pewną atrakcję, a nawet i my, starsi jeńcy patrzyliśmy jak takie młode uśmiechnięte twarze zwracały się do nas o paczki, a cóż tu mówić dopiero o młodych jeńcach którzy umyślnie opóźniali przygotowanie paczek aby choć ręką do ręki się dotknąć, gdy one pomagały im pakować, aby było prędzej. Aż tu pewne—

lub pełnomocnik powinien znać pochodzenie (rodowód swego konia, mieć przy sobie ewentualnie świadectwo własnego chowu) dla osiągnięcia wypłaty dodatku hodowlanego) urzędownie stwierdzone w myśl rozkazu M. S. Wojsk. Licz. 1987. Rem. przez Sekcję Hodowlane Towarzystw Rolniczych lub przez Zarząd Stadnin Państwowych i udzielić wszelkich żądanych wyjaśnień co do przedstawionego konia. Właściciel winien powiadomić Komisję Remontową o wszelkich ukrytych wadach sprzedawanego konia, w myśl przepisów o ewikcji w handlu koni. Komisje Remontowe będą zastrzegaly sobie prawo zwrotu konia sprzedajacemu, o ile u nabytego konia okazalaby się w ciągu 3 ch tygodni od daty kupna jakaś ukryta choroba lub wada. W razie wyznaczenia targów remontowych w powiatach objętych chorobami zakaźnymi powinny Województwa lub Izby Rolnicze ogłosić, że sprzedawcy koni muszą przedłożyć Komisjom Remontowym świadectwa weterynaryjne odnośnego lekarza powiatowego stwierdzające zdrowotność przedstawionego konia. Konie przedstawiane Komisjom Remontowym powinny mieć nieobcinane grzywy i ogony, niedotrzymanie tego podczas spędów tegorocznych jesiennych będzie jeszcze uwzględniane jednakowoż na przyszłość ściśle wymagane.

Z powodu przeciążenia Komisji Remontowych w czasie targów remontowych, wyjazdy do poszczególnych obywateli będą mogły mieć miejsce dopiero po zakończeniu tychże. Dla orientacji hodowców podaje do wiadomości, iż od przyszłego roku spędy będą się odbywały tylko raz do roku t. j. od 10 sierpnia do 10 listopada. (Terminy targów na okres 1925 r.)

Wojew. Warszawskie.

m. Włocławek—d 4 sier.—pl. b. monopolu 12,50
ul. Kościuszki

m. Kutno	—d. 5 sierp.—targowica	g. 10 r.
m. Warszawa	—d. 14 „ —pl. I dąk. ul. Huzarska 33	g. 10 r.
m. Łowicz	—d. 28 „ —targowica	g. 10 r
m. Płock	—d. 3 wrześ.—plac przy Szpiti. weter.	g. 10 r.
m. Grójec	—d. 5 „ —targowica	g. 12 r.

Wojew. Łódzkie.

m. Koło	—dnia 19 sierp.—targowica	g. 12,50
m. Sompono	—dnia 20 „ — „	g. 10.—
m. Kleczew	—dnia 21 „ — „	g. 10.—
m. Kalisz	—dnia 25 „ — „	g. 10.—
m. Sieradz	—dnia 26 „ — „	g. 10.—
m. Piotrków	—dnia 1 wrześ.— „	g. 10.50

— Sport. W sobotę dnia 1 sierpnia 1925 r. o godz. 5.30 p. p. odbędą się (bez względu na pogodę) zawody piłki nożnej między drużynami W. K. S. Pogoń—W. K. S. 10 p. p. 2 gie miejsce w mistrzostwach klasy B. Warszawa. Łowicz.

Podczas zawodów przygrywać będzie orkiestra wojskowa 10 pułku piechoty. Sędzia wyznaczony przez kolegium Sędziów z Warszawskiego Okr. Związku Piłki Nożnej.

Przed i w czasie przerwy odbędą się zawody lekkoatletyczne. Ceny miejsc: siedzące 1,50 zł., wejściowe 1 zł., ulgowe dla studentów, młodzieży szkolnej i szeregowych 50 gr.

— Z „Sokoła” Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce organizuje w dniu 2 sierpnia II Zlot Sokolów Okręgu Grodzkiego.

Rodacy!

Do państwowej pracy wewnętrznej i do obrony granic państwa przed wrogami potrzeba Polsce obywateli zdrowych fizycznie a silnych duchem. Dążą do tego między innymi Towarzystwa Gimnastyczne „Sokół” w myśl starego hasła: W zdrowym ciele,

go razu — na przedstawieniu amatorskiem ogłoszono, że będą przedstawiane obrazki z Celle.

Między innymi karykaturami dwaj przebrani za dziewczynki studenci jako praczki wbiegli do izby, jeńcy uganiali się za nimi podskubując ich, one też wyprawiały różne drygi ucieszne, gdy to zobaczył będący na przedstawieniu komendant, wydał rozkaz zabraniający praczkom wstępu do cel jeńców. Odtąd każdy swą paczkę składał w komendanturze i tam też odbierał bieliznę placąc rachunek. Od tej pory już młodych twarzy kobiecych niewidzieliśmy więcej zbliżka.

Gdy na początku wiosny spadł obfity śnieg, Lubiński na środku dziedzińca ulepił olbrzymich rozmiarów leżącą Wenus. Postać była piękna i dobrze zrobiona, nazajutrz miał wykończyć jeszcze drobne szczegóły i odfotografować. Przyglądaliśmy się wszyscy tej zręcznej robocie z zajęciem, młodzi wolali: mamy nareszcie w zamku niewiastę!

Jakie jednak było nazajutrz zdziwienie, gdy kilkunastu pracza tego dzieła sztuki była do szczętu rozbita.

Cały zamek był oburzony na to barbarzyństwo i przeprowadzono śledztwo, okazało się, że młody fanatyk, kleryk francuski, wstał o 2 w nocy i drągłem zburzył figurę, która podług niego była nieprzyzwoita bo bez ubrania. Zakotłowało się jak w garnku. Naraz rozeszła się wieść, że w niedzielę po śniadaniu Wenus będzie pomszczona.

Wszyscy niecierpliwie czekaliśmy niedzieli. Wchodzimy do sali jadalnej, aż tu na głównej ścianie na wielkim brystolu leży cała piękna Wenus, a obok rozarty z podniesionym do góry drągłem

stoi skarykaturowany — lecz podobny jak kropla wody — kleryk, nawet jedno zezowate oko miał zrobione jak w naturze, zaś u dołu po polsku i po francusku widniał napis: „Walka czarnej postaci z białą damą”.

Satysfakcja była zupełną. Książa podnieśli krzyk, i wysłali do Lubińskiego delegację w osobie opata z prośbą o zdjęcie i zniszczenie rysunku. Z początku L. się wzdragał lecz następnie uległ ze względu na Niemców by im nie dać powodu do szykan kleru. I tak skończyła się awantura o Wenus.

Nastala wiosna, w położeniu naszym nic się nie zmieniło. Pewnego dnia dano nam znać, że przyjechała komisja z Warszawy dla sprawdzenia jeńców polaków. Wymieniono nazwiska tych którzy mają być badani. Wywołało to pewną konsternację w naszej kolonji.

Gdy przyszła kolej na mnie, zapytał mnie przewodniczący za co byłem aresztowany. W odpowiedzi odrzekłem, iż w wydawanym przez siebie tygodniku napisałem artykuł w którym między innymi nadmienilem, że Nemezis dziejowa dzisiaj mści się na potomkach tych trzech narodów, które przyczyniły się do rozbioru Polski. Spojrzeli po sobie ze zdziwieniem, poczynili notatki i bez dalszej indagacji pozwolili mi odejść. Jak się później dowiedziałem, pomieszczono mnie na liście tych którzy mają być zwolnieni.

(d. c. n.)

zdrowy duch. Do wykazania wyników pracy służą publiczne popisy gimnastyczne. W tym celu odbędzie się w Skierniewicach, w niedzielę, dnia 2 sierpnia 1925 roku

Złot Sokołów Okręgu Grodzkiego.

Program:

1) Msza św. i poświęcenie sztandaru gniazda Skierniewickiego w kościele parafjalnym o godzinie 10 rano. 2) Defilada przed sztandarem na rynku o godzinie 11. 3) Popisy gimnastyczne druhow i druhen na stadionie 18 pp. o godzinie 16 m. 30.

Podczas popisów gimnastycznych przygrywać będzie orkiestra 18 pp. Ceny miejsc: na trybunie 1.50, ławki 1 zł, stojące 50 gr., dla młodzieży szkolnej i szeregowych 30 gr

Wśród widzów na wszystkich uroczystościach nie powinno zabraknąć nikogo, kto się interesuje rozwojem polskich sił żywotnych.

Zarząd Sokolego Okręgu Grodzkiego.

Z Narodowej Organizacji Kobiet w Łowiczu.

W najbliższą niedzielę w czytelnicy bezpłatnej Oddziału Mar. Org. Kob. będą pełniły dyżur pp. Anyżowa, Grzybowska i Czarnecka Janina.

Komunikat.

Od poniedziałku d. 27-VII-25 r. piekarnia „Łowiczanka” jest nieczynna z tego powodu, że dotychczasowy piekarz przeszedł do prywatnej piekarni a kandydaci zgłaszający się do pracy, jako piekarze, nie posiadają żądanych kwalifikacji.

Zarząd w najbliższych dniach zaangażuje odpowiedni personel piekarski i chleb będzie wypiekany w dalszym ciągu. Robione nam przeszkody zostaną złamane, ku zadowoleniu spółdzielców a na niekorzyść tych, którym zależy aby chleb w „Łowiczance” nie był wypiekany.

Zarząd Stow. Spow. Spółdz. „Łowiczanka”

Wyniki konkursu „Rzeczypospolitej”.

Jak wiadomo, dnia 21 czerwca b. r. ogłoszony był konkurs na najlepszy napis Medalu „Rzeczypospolitej”, który otrzymają dzieci urodzone w Warszawie dn. 5 sierpnia 1915 r., t. j. w dniu ucieczki władz i wojsk rosyjskich ze stolicy Polski.

Konkurs w myśl zapowiedzi został zamknięty dn. 6-go lipca.

Do tej doby nadesłano odpowiedzi 174. Po szóstym lipca otrzymano jeszcze 29 odpowiedzi z których 8 ze względu na miarodajną datę stempla pocztowego „jury” konkursowe zaliczyło.

Ogółem więc w konkursie wzięło udział 182 osoby.

Projektów napisu nadesłano 296.

Z tego przypada na b. Kongresówkę—67, Warszawę 32, Kresy Zachodnie—61, Kresy Wschodnie—42, Małopolskę—72, Gdańsk—14, Zagranicę—8 projektów.

W skład Sądu konkursowego weszli: znany powieściopisarz Edward Ligocki (jako przewodniczący), pp.: Adam Nowicki i Tadeusz Dołęga-Mostowicz.

Sąd konkursowy przyznał nagrodę w kwocie zł. 50-ciu napisowi:

„Byłście zwiastunami nadziei — stańcie się chwałą Waszawyl!”

Po otworzeniu koperty z nazwiskiem okazało się, że autorką nagrodzonego napisu jest pani S.

Rutkowska, zamieszkała na terenie fabryki „Wrzosowa” pod Częstochową.

Napis pani Rutkowskiej został uznany przez „jury” za najlepszy ze względu na jego prostotę i głęboko ujętą tendencję

Pozatem Sąd konkursowy postanowił odznaczyć projekty napisu, które na wyróżnienie w zupełności zasługują, chociaż nie będą nagrodzone:

1) „Powitani Wolnością—wznosmy jej ołtarze” (autorka p. Nela, Kielce).

2) „Resurgendis ac Resurrectis” (autorka p. Julj. Frydrychewicz, Skierniewice).

3) „Nie byłem nigdy niewolnikiem i da Bóg—nie będę”. (autor p. Karol Rybacki, Łowicz).

4) „Wolnemu obywatelowi Polski w dziesięcioletnią rocznicę zrzucenia kajdan moskiewskich” (autorka p. Helena Zembrzuska, Warszawa).

5) „Jaskółkom Zmartwychwstania Polski w dziesiątą rocznicę ich urodzin” (autor p. Kaz. Chomicz, student, Warszawa).

6) „Libetis Primae Libertatis Diei” (autor p. Marcin Barliński, Warszawa).

7) „Przyszedłeś wolnym, więc strzeż wolności” (autorka p. Stefania Sikorska, Wyszków nad Bugiem).

8) „Wolni nie zaznajcie nigdy niewoli” (autorzy: pp. Krzysia Korewicka, Alina i Józef Korewicy Radymno).

9) „Poczętym w niewoli—z rodzonymi Wolnymi—„Rzeczpospolita” (autor dr. Miesz. J. Opatrny, Poznań).

10) „Varsoviae in libertate decennio ante natis” (autor p. Andrzej Nowak, Wejherowo).

11) „Tym, których kolebka u progu wyzwolenia Ojczyzny stała” (autor Józef Brand, Dobrzelin pod Zychlinem).

Rzeczy ciekawe.

Jak Anglicy powitali flotę sowiecką. Komisarz polityczny bałtyckiej floty sowieckiej Sof, po powrocie z eskadrą z ostatnich manewrów w rozmowie z dziennikarzami uskarżał się na następujący afront, jaki eskadra sowiecka doznała ze strony Anglików. Mianowicie powracając już na wschód, eskadra sowiecka na szerokości Libawy spotkała się z eskadrą angielską, płynącą na zachód.

Zgodnie ze zwyczajami narodowymi, Anglicy przywitali eskadrę sowiecką salwą honorową, dając jednakże tylko dziewięć wystrzałów, to jest najmniejszą liczbę jaką znają wogóle przepisy o wzajemnych honorach statków, przytem na angielskim statku admirałskim, został podniesiony sztandar rosyjski, ale nie obecny, sowiecki, lecz przedrewolucyjny, trójkolorowy. Sof oświadcza, że eskadra sowiecka naturalnie nie odpowiedziała na to powitanie.

Doniosła odkrycia w walce z rakiem. Znane czasopismo lekarskie „The Lancet” zapowiada ogłoszenie wyczerpującego artykułu, poświęconego rezultatom doniosłych prac uczonych angielskich w zakresie poszukiwań nowej metody leczenia raka. „The Lancet” przypisuje olbrzymie zasługi położone dla tego dzieła, odkryciom d-rów Gye’a i Bernarda. Wielkie zasługi dla sprawy położył dr. Murray z fundacji dla walki z zarazkiem raka. P. Barnard w swych poszukiwaniach mikroskopowych zdołał odkryć i sfotografować bakcyle raka. Barnard stosował tutaj między innymi promienie ultra-fioletowe.

W drugim sprawozdaniu dorocznym ogłoszonym dzisiaj przez organizację brytyjską do walki z rakiem, podano liczbę wypadków śmierci na raka.

Z tych danych wynika, że mimo zabiegów lekarskich liczba wypadków śmiertelnych w obrębie imperjum brytyjskiego stale wzrasta. W roku 1921 w Anglii i Walji zmarło na raka z górą 45 tys. osób w wieku powyżej lat 50. W roku 1924 zmarło na tę straszną chorobę 50 tys. osób.

Amerykańskie drogowskazy. Amerykanie odznaczają się niezwykłą pomysłowością w napisach na drogowskazach i ostrzeżeniach dla automobilistów. Nie mówiąc już o umieszczeniu czaszki i piszczeli na niebezpiecznych zakrętach, dowcipnie brzmi napis na drogowskazy przy wjeździe do jednego z miasteczek w Colorado. „Jeźdź wolno, a zwiedzisz nasze miasto; jeźdź szybko — a zwiedzisz nasze więzienie”. Albo: W tem miejscu postradało życie 99 automobilistów. Czy chcesz być „setnym”? Lub znowu: „Szkoła; czy chciałbyś rozjechać własne dziecko?”. Kilka takich napisów przydałoby się i u nas, ale przedtem należałoby nauczyć czytać szoferów.

Podziękowanie.

Za okazaną troskliwą i bezinteresowną pomoc w chorobie mej nieodżałowanej Małżonki b. p. **JULII BIRENCWEJGOWEJ** pp. Doktorowi Dietrichowi, Ordyńskiemu i Terajewiczowi składam niniejszem najserdeczniejsze „Bóg Zapłać”.

Jak również tym którzy brali udział w ostatniej posłudze.

Kinematograf „EOS”

W sobotę dnia 1/VIII i niedzielę dnia 2/VIII r. b.

„Tajemnica księżny Farinowej”

(Żywiołowa kobieta)

Wstrząsający dramat w 7 aktach na tle namiętności kobiecej i męskiej mściwości. Mae Murray gra w filmie tym dwie role: Córy Rosji i Cywilizowanej damy! Przebogate futra, najnowsze tańce.

Rzecz się dzieje od roku 1919 w New Yorku.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łowicza zawiadamia osoby, instytucje, kooperatywy i t. p. pragnące otrzymać pożyczki na budowę domów mieszkalnych (Ustawa o rozbudowie miast) że podania o przyznanie pożyczki przyjmowane będą tylko do d. 7 sierpnia r. b. Podania złożone po upływie powyższego terminu będą zwracane petentom, ponieważ termin ten wyznaczony został przez Bank Gospodarstwa Krajowego jako ostateczny.

Podanie (adresowane do Banku Gospodarstwa krajowego w Warszawie za pośrednictwem Magistratu m. Łowicza) winno zawierać:

- 1) wysokość pożyczki i na jaki cel,
- 2) wymiar placu, oraz starych budynków, jeżeli się takowe na placu znajdują (drewniane, murowane),
- 3) plan i kosztorys całej budowy, podpisany przez architekta miejskiego (w 3 egzemplarzach),
- 4) wykaz i koszt robót wymagających jeszcze wykonania, jeżeli budowla została już rozpoczęta, względnie przy budowlach nie rozpoczętych udo-

wodnienie jaką ilość materiałów budowlanych, lub gotówki petent posiada,

5) wyciąg hipoteczny, względnie świadectwo hipoteczne co do wszystkich działów, ewentualnie wyjaśnienie w jakim toku jest sprawa uregulowania hipoteki; jeżeli plac nie posiada hipoteki to podać nazwisko proponowanych żyrantów,

6) zamierzony sposób spłaty pożyczki, a mianowicie: czy w drodze Konwersji na pożyczkę długoterminową, czy też w drodze pokrycia jednorazowego w gotówce,

7) o ile możności fotografię budowli.

Pożyczki udzielane będą ratami, w miarę postępu robót, zasadniczo na 1½ roku, poczem mogą być spłacone jednorazowo (patrz punkt 6) lub zamienione na pożyczkę długoterminową płatną w ciągu 25 lat.

Pożyczki udzielane będą tylko na domy murowane kryte ogniotrwale.

O ile udzielić się mająca pożyczka, łącznie z innymi hipotecznymi obciążeniami mieścić się będzie w 50% nieruchomości, wystarczającym (będzie zapis kaucyjny na hipotecę i weksle z podpisem tylko budującego się. Dla kredytów wyższych Bank żądać może dalszych zabezpieczeń, według swojego uznania

Blizszych szczegółów co do oprocentowania kosztów nadzoru i t. p. udziela Wydział V Magistratu w godz. od 1 p.p. do 2 p.p.

d. 16.VII-1925 r.

Magistrat m. Łowicza

Doktor medycyny

T. JASIOBĘDZKI

Z WARSZAWY

Choroby skórne i weneryczne,

badania mikroskopijne i krwi na Wassermana.

Przyjmuje od 31 lipca. Godz. 12—2 tylko we wtorki i piątki. Nowy Rynek 4. 3—2

Mereżki maszynowe

przyjmuje

Kazimiera Pstruszeńska — Warszawska Nr. 1

Oddam dziecko na wychowanie na własność.

Jest nie chrzczone, ma 4 miesiące, chłopiec. Wiadomość w redakcji.

Zawodowa pracownia szycia

ubrań damskich i dzieciennych oraz szycia bielizny, po cenach przystępnych.

P. Orczykowska ulica Podrzeczna Nr. 28.

Kupię dom z ogrodem

w Łowiczu. Zgłaszać się do Ignacego Jędrzejczaka ul. Piotrkowska Nr. 22.

DOM HANDLOWY
STANISŁAW KLEINA

W ŁOWICZU, ul. 3-go MAJA, TEL. 21.

Poleca po cenach konkurencyjnych pierwszorzędnej jakości:

Materiały budowlane: drzewo w kłocach, obrabiane i tarte wszelkich wymiarów i gatunków. Papę dachową, gonty, dachówki palone, dreny, cegłę maszynową i ręczną, wapno i cement.

Materiały opałowe: węgiel z kopalni „Flora“ i innych oraz drzewo w szczapach i rąbane.

Bryczki znanej fabryki **Braci Węgrzeckich w Szydłowcu** po cenach fabrycznych.

Superfosfat Kieleckiej fabryki chemicznej.

Rolnicy!

W Chrześcijańskiej Spółce, „ZIARNO“ w Łowiczu, Aleja 3 Maja № 7 możecie sprzedać wszelkie

PŁODY ROLNE

i nabyć jednocześnie wyborowe gatunki

WĘGLA i DRZEWA

po cenach konkurencyjnych.

Wanna w dobrym stanie

i suszarka do owoców, jest do sprzedania. Wiadomość w Banku dla Handlu i przemysłu w Łowiczu.
3-1

Żłama Michajłowicz zgubił dowód osobisty wydany w Starostwie w Łowiczu, 70 zł. i różne inne papiery. Znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem na Nowy Rynek № 18.
3-1.

Cena numeru 20 groszy, z dodatkiem 30 gr.; kwartalnie 3.60 zł.; z przesyłką pocztową 4 zł.

— Cena ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce: —

Przed tekstem na 1 stronie 40 groszy.
Nekrologi i reklamy 30 groszy.

**
**

** Ogłoszenia zwyczajne wiersz 25 groszy
** Drobn. ogłoszenie za wyraz 20 groszy

Adres Redakcji i Admin.: ŁOWICZ, ziemi Warsz. Telefon № 52.
Rękopismów niezastreżonych redakcja nie zwraca.

Redakcja jest otwartą codziennie od 10 rano do 1 popo.

W myśl postanowienia zjazdu prasy prowincjonalnej wszelkie sprawozdania i podziękowania są płatne.

Redaktor i Wydawca **Mieczysław Szajding.**

Druk K. Rybackiego w Łowiczu.

Kino Wojskowe 10 pp.

przy ulicy Podrzecznej wyświetla obraz p. t.

Cud nad Wisłą.

Dramat historyczny w 8-u aktach osnuty na tle walk o niepodległość Narodu Polskiego podczas najazdu hord bolszewickich na Polskę w sierpniu 1920 roku.

W roli głównej **Jadwiga Smosarska.**

Piątek dnia 31 VII b. r., sobota dnia 1 VIII, poniedziałek 3 VIII.

Początek o godzinie 7-ej i 9-tej.

Żyfra Hofnung zgubiła patent handlowy wydany przez Urząd Skarbowy w Łowiczu 3-2

Piecka Stefan zgubił książeczkę wojskową wydaną w P. K. U. Skierniewice, 3-2.

Żmud Putermilch zgubił portfel z dowodem osobistym wydanym w Starostwie w Łowiczu, 2 weksle na sumę 500 zł. wystawione przez M. Zajde w Łowiczu i Pestmana z Warszawy. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem.
3-1.